

**Силабус курсу
«Історія української музики (спеціальний курс)»**

Назва українською мовою	Історія української музики (спеціальний курс)	
Назва англійською мовою	History of Ukrainian music (special course)	
Код	02 «Культура та мистецтво»	
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»	
Фахова кваліфікація	Музикознавство	
Освітня програма	Освітньо-професійна	
Рівень освіти	перший (бакалаврський)	
Рік навчання	5 семестр	
Форма навчання	Денна та заочна	
Кількість годин / кредитів ЕСТ	60/2	
Розподіл годин за видами занять	Лекційні, семінарські, практичні заняття	Самостійна робота
	20+4+6 годин – денна форма 6+2+2 годин – заочна форма	30 годин – денна форма 50 годин – заочна форма
Контрольні заходи	Екзамени: 5 семестр	
Статус дисципліни	обов'язкова, практично-професійна	
Мова викладання	українська	

Кадрове забезпечення

Викладач (ЧИ КАФЕДРА)	Грібіненко Юлія Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії музики та музичної етнографії orcid.org/0000-0003-4891-5157
Е-mail та інші Контакти	j.a.g@ukr.net +38 (097) 213 56 13

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	сприяти ґрунтовній підготовці фахівців, які вільно орієнтуються в галузі української музики; ознайомити студентів з історією української музичної (зокрема, композиторської) творчості, з її провідними напрямками та стилями, етапами розвитку; виховати розуміння закономірностей музично-історичного процесу; показати соціально-політичну обумовленість музично-історичного руху; розвинути художньо-історичне мислення студентів; розкрити значення взаємозв'язків української та західноєвропейської культур.
Компетентності	Загальні (за освітньою програмою) ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної

діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, Ті місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (за освітньою програмою)

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними

	<p>вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>(поглиблені для курсу)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Здатність володіти понятійним апаратом та музичною термінологією; – Здатність формувати уявлення про основні історичні епохи в житті людства, знати й ділитися знаннями про історичні події, факти життя й діяльності діячів минулого; – Здатність володіти основними поняттями теорії, історії музики та розумітись у їх системно-структурних зв'язках; – Здатність вміти аналізувати музичні твори, функції музичного мистецтва у їх єдності з філософськими, естетичними та моральними аспектами (визначати форму, зміст і елементи музичного мовлення); – Здатність розрізняти основні закономірності розвитку жанрів музичного мистецтва.
<p>Результати навчання</p>	<p>(за освітньою програмою)</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової / творчої проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи / підготовки програми публічного концертного виступу відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми / концертної програми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах / формах публічної презентації.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.</p> <p>РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p> <p>(поглиблені для курсу)</p> <ul style="list-style-type: none"> – зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми науково-дослідної роботи. – вміти шукати, збирати, аналізувати данні, матеріали, мистецьку фактологію,

	<ul style="list-style-type: none"> – визначати роль музикантів у розвитку культури регіонів; давати порівняльну характеристику музики різних народів в контексті міжпредметних зв'язків; – застосовувати теоретичні знання у лекторській та викладацькій практиці.
Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що сприяють вивченню дисципліни)	У структурно-логічній схемі дисципліна «Історія української музики» (спеціальні курс є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних наук гуманітарного циклу, основних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Курс спирається на попередню фахову підготовку, а також продовжує та фахово поглиблює загальний курс історії української музики і є невід'ємною частиною комплексної підготовки музикознавців, що забезпечує можливість підвищення майстерності фахівця.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Музична творчість в Україні 60-тих років. Основні стильові та жанрові напрямки. Значущість оновлення композиційних прийомів в подальшому розвитку сучасної музики. Своєрідність відбиття спадку європейського авангарду в творчості українських композиторів цього періоду. Творчість Л.Грабовського та В. Годзяцького.</p> <p>Тема 2. В.Сильвестров. Стильові метаморфози творчості. Інструментальні, камерно-вокальні, кантатні жанри та їх трансформації.</p> <p>Тема 3. Творчість представників львівської композиторської школи М.Скорик. Неофольклористичні, ретроспективні та полістилістичні аспекти творчості композитора.</p> <p>Тема 4. Творчість представників київської композиторської школи: Л.Дичко. Риси стилю. Хорова творчість.</p> <p>Тема 5. Є.Станкович. Інструментальна, камерна та хорова творчість</p> <p>Тема 6. Творчість представників харківської композиторської школи: В. Губаренко та В. Бібік.</p> <p>Тема 7. Поняття постмодерну. Його відбиття в музичній стилістиці.</p> <p>Тема 8. Нова генерація українських композиторів рубежу ХХ-ХХІ століть (З.Алмаші, Г.Гаврилець, В.Зубицький, В.Польова, І.Щербаков, Ю. Гомельська, К. Церколенко).</p> <p>Тема 9. Сучасний український музичний театр.</p>
Дидактичні методи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретико-інформаційні (лекція, бесіда, розповідь, пояснення, консультування) 2. Практико-операційні (ілюстрація, аудіовідеодемонстрація тощо) 3. Метод самостійної роботи (робота з науковим, біографічним текстом, записами, порівняння, аналіз) 4. Контрольно-оцінювальні. <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).</p>
Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Архимович Л. Б.М.Лятошинський. К.: Мистецтво, 1955. 2. Берегова О. Постмодернізм в українській камерній музиці 80-90-х років ХХ сторіччя. К.:НПБУ, 1999. 141 с. 3. Боровик М.К. Український радянський камерний інструментальний ансамбль. К.: Музична Україна, 1968. 4. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики ХХ століття: навч. посіб. Київ: Освіта України, 2010. 268 с.

5. Довгаленко Н. Парадигма лірики в симфонізмі Є. Станковича (Четверта симфонія "Lirica"). Музичне мистецтво і культура. Вип.29. Т.2. 2019.
6. Довгаленко Н. Українська сучасна музика. Портрети і ландшафти.- Одеса: Друк-Південь. 2015. 236с.
7. Довженко В.Д. Нариси з історії української радянської музики. ч. I. К.: ДВОМІМЛ УРСР, 1957, ч. II. К.: Музична Україна, 1964.
8. Драч І. С. Композитор Віталій Губаренко. Аспекти творчої індивідуальності. Харків: Акта, 2021.
9. Дремлюга М. Українська фортепіанна музика (дожовтневий період). К.: Держ. вид-во образотворчого мистецтва і муз. літ. УРСР, 1958.
10. Івахова К. Фортепіанна творчість Мирослава Скорика: (худож.-дидакт. концепт): монографія. Хмельницький: ПП «Медобори-2006», 2013.
11. Історія української музики: у 7-мі т. / гол. редколегії Г. Скрипник. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України. Київ: Наук. Думка
12. Кияновська Л. Мирослав Скорик: творчість митця у дзеркалі епохи. Львів, 1998.
13. Кияновська Л.О. Стилєва еволюція галицької музичної культури ХІХ–ХХ ст.: монографія. Тернопіль: Астон, 2000.
14. Клиш В. Українська радянська фортепіанна музика. Київ: Наукова думка, 1980.
15. Корній Л. Історія української музики: підручник: у 3 ч. Київ ; Нью-Йорк: М. П. Коць, 1996-2001.
16. Крись О.П. Історія української музики ХХ століття: Навчально-методичний посібник. Луцьк: Надстир'я, 1997.
17. Крись О.П. Історія української музики від витоків до середини ХІХ століття: Навчально-методичний посібник. Луцьк: Надстир'я, 1999.
18. Музичне мистецтво Волині ХІХ–ХХ століть: монографія / за заг. ред. П.Й.Шиманського. Луцьк: Твердиня, 2012. 156 с.
19. Олійник О. Фортепіанна творчість В. С. Косенка. Монографія. Київ: Наук. думка, 1977.
20. Осадча С. Літургічна символіка у творчості Лесі Дичко (на прикладі Урочистої Літургії). *Вісник Прикарпатського Університету*. Івано-Франківськ, 2011. С. 214–218.
21. Сердюк О.В. та ін. Українська музична культура: від джерел до сьогодення: навч. монографія [О.В. Сердюк, О.В. Уманець, Т.О. Слюсаренко]. Х.: Основа, 2002.
22. Швець Н. Про фортепіанний стиль В.Сильвестрова. Деякі спостереження // *Українське музикознавство*. К., 1991. Вип. 26. С. 132-145
23. Grybunenko Ju. Polystylistics as a musical phenomenon and its author's models. Music semiology: categories and methods: collective monograph. A.I. Samoilenko, S.V. Osadcha, O. Ohanezova-Nryhorenko, L.I. Povzun, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2020. С. 93–113.
24. Osadcha S. V. Theoretical aspects of studying the symbolic foundations of liturgical and singing tradition. Musicological discourse and problems of contemporary semiology: collective monograph / A. I.

	Samoilenko, S. V. Osadcha, O. Ohanezova-Hryhorenko, L. I. Povzun, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2020. С. 25-41.		
Література додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Архімович Л.Б. Шляхи розвитку української радянської опери. К.: Наукова думка, 1970. 2. Валентин Сильвестров. Дочекатися музики: Лекції-бесіди. За матеріалами зустрічей, організованих Сергієм Пілютиковим. Київ: Дух і Літера, 2011. 3. Загайкевич М. Українська балетна музика. Київ: Наук. думка, 1969. 4. Королюк Н. І. Корифеї української хорової культури ХХ століття. Київ: Муз. Україна, 1994. 5. Митці України: Енциклопедичний довідник /Упор. М.Г.Лабінський, В.С.Мурза. За ред. А.В.Кудрицького. К.: УЕ, 1992 6. Муха А. Композитори України та української діаспори: Довідник.К.: Муз. Україна, 2004. 7. Сокальський П. Вибрані статті та рецензії / за заг. ред. Р. Кулик. Київ: Муз. Україна, 1977. 8. Станішевський Ю. Оперний театр радянської України. Київ: Муз. Україна, 1988.. 9. Терещенко А. Українська радянська кантата і ораторія. Київ: Наук. думка, 1980. 		
Технічне забезпечення	Облаштована відповідними меблями аудиторія; фортепіано (рояль); доступ до інтернет; доступ до платформи Zoom та ін. (у випадку дистанційного навчання); основна і додаткова література, нотна література, звуковідтворювальна апаратура.		
Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Екзамен	1	60	100
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	дуже добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Політика курсу			

<i>Правила взаємодії</i>	Політика навчальної дисципліни визначається положеннями ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації освітнього процесу.
<i>Додаткова інформація</i>	Силабус дисципліни «Історія української музики (спеціальний курс)» оновлено та ухвалено на засіданні кафедри історії музики та музичної етнографії (протокол № 13 від 03.07.2023 року) погоджено колегією забезпечення якості освіти (протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол №14 від 04.07.2023).